

Seat No.

Total No. of Pages : 42

M.A./ M.Sc. Entrance Examination 2024**Geography****Subject Code : 58720**

Day and Date : Monday, 29-07-2024**Total Marks : 100****Time : 10.30 am to 12.00 pm**

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 1 mark.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Follow the instructions given on OMR sheet.
 - 5) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
-

1. Who introduced the principals of soil geography?

a) Davis	b) Dokuchaev
c) Wegener	d) Penck

खालीलपैकी कोणी मृदा भूगोलशास्त्राची तत्वे मांडली?

अ) डेव्हीस	ब) डोकचोव्ह
क) वेगनर	ड) पॅक

2. Which of the following is an active aspect in soil formation by Hans Jenny?

a) Climate	b) Parent Rock
c) Time	d) Organic Matter

हस जेंनी यांनी मृदा निर्मितीच्या कोणत्या घटकास क्रियाशील घटक म्हणून ओळखले आहे?

अ) हवामान	ब) जनक खडक
क) कालावधी	ड) सेंद्रिय पदार्थ

3. Which of the following soil types is known as azoral soil

a) Desert soil	b) Red soil
c) Prairie soil	d) Alluvial soil

खालीलपैकी कोणत्या प्रकारची मृदा अविभागीय मुदा म्हणून ओळखली जाते?

अ) वाळवंटी मृदा	ब) लाल मृदा
क) प्रेअरी मृदा	ड) गाळाची मृदा

4. Which element of soil formation define mineral content of soil?

a) Parent material	b) Relief
c) Relief	d) Biotic

मृदानिर्मितीचा कोणता घटक मृदेतील खनिजद्रव्ये निश्चित करतो?

अ) जनक खडक	ब) भूपृष्ठ रचना
क) हवामान	ड) जैविक घटक

5. Desert soil fall into which of the following group of soil?

a) Azonal Soil	b) Intrazonal Soil
c) Zonal Soil	d) None of these

वाळवंटी मृदा खालीलपैकी कोणत्या मृदा गटात मोडते ?

अ) अविभागीय मृदा	क) विभागीय मृदा
ब) आंतरविभागीय मृदा	ड) यापैकी नाही

6. Which of the following ocean current is hot ocean current?

a) Bengwela	b) Gulf Stream
c) Labrodor	d) Qurile

खालीलपैकी कोणता उष्ण सागरी प्रवाह आहे ?

अ) बेंग्वेला	ब) गल्फ स्ट्रीम
क) लब्राडोर	ड) क्युइल

7. In which unit the salinity of the ocean is measured?

a) Percentage	b) Dine
c) Thousands	d) Milibar

सागरजलाची क्षारता कोणत्या परिमाणात मोजली जाते : ?

अ) शेकडा	ब) डाइन
क) दर हजारी	ड) मिलिबार

8. Which is the largest ocean in the world"

a) Indian Ocean	b) Atlantic Ocean
c) Pacific Ocean	d) Arctic Ocean

जगातील सर्वात मोठा महासागर कोणता ?

अ) हिंदी महासागर	ब) अटलांटिक महासागर
क) पैसिफिक महासागर	ड) आर्क्टिक महासागर

9. Which of the following factor is associated with daily range of oceanic temperature.

a) Sky Condition	b) Deep Sea Water
c) Ocean Deposits	d) Sea Plain

खालीलपैकी कोणता घटक सागरी जलाच्या दैनिक तापमान कक्षेशी संबंधित आहे ?

अ) आकाशाची स्थिती	ब) खोल समुद्रातील जल
क) सागरी निक्षेप	ड) सागरी मैदान

10. Which of the following current is a part of the Atlantic Ocean circulation?

a) Labrador	b) Kuroshio
c) California	d) Peru

खालील पैकी कोणता समुद्रप्रवाह अटलांटिक महासागरातील आहे ?

अ) लबरोडर	ब) कुरोशीओ
क) कॅलिफोर्निया	ड) पेरु

11. In which industry is the manganese most utilized

- a) Electronic equipment b) Plastic
c) Glassware d) Steel Production.

मॅगनीज धातूचा सर्वाधिक वापर कोणत्या उद्योगात केला जातो ?

- अ) विद्युत उपकरणे ब) प्लास्टिक
क) काच सामान ड) पोलाद निर्मिती

12. Why are the cold deserts in India not affected by the monsoon

- a) The cold deserts in India have not summers and extremely cold winters.
b) The cold deserts in India lie in the rain shadow region of the Himalayas
c) Air is very thin in these cold deserts.
d) The cold deserts in India are at a very high altitude.

भारतातील थंड वाळवंटांवर मान्सूनचा परिणाम का होत नाही

- अ) भारतातील थंड वाळवंटात उन्हाळा नसतो आणि अत्यंत थंड हिवाळा असतो.
ब) भारतातील थंड वाळवंट हिमालयाच्या पर्जन्यछायेच्या प्रदेशात आहेत
क) या थंड वाळवंटात हवा खूप पातळ असते.
ड) भारतातील थंड वाळवंट खूप उंचावर आहेत

13. 'Meena' Tribe belongs to which state?

a) Gujarat	b) Rajasthan
c) Orissa	d) Assam

मीना ही आदिवासी जमात कोणत्या राज्यात आढळते?

अ) गुजरात	ब) राजस्थान
क) ओरिसा	ड) आसाम

14. is the leading producer state of Salt in India.

a) Gujarat	b) Tamil Nadu
c) Karnataka	d) Andhra Pradesh

.....हे भारतातील अग्रेसर मीठ उत्पादक राज्य होय.

अ) गुजरात	ब) तामिळनाडू
क) कर्नाटक	ड) आंध्र प्रदेश

15. Industrial locations are influenced by the availability of.....

a) Market	b) Labour
c) Raw materials	d) All of the above

औद्योगिक स्थानांवर च्या उपलब्धतेचा प्रभाव पडतो.

अ) बाजार	ब) श्रम
क) कच्चा माल	ड) वरील सर्व

16. Durg-Bastar-Chandrapur belt lies in and states.

- a) Rajasthan and Uttar Pradesh
- b) Chhattisgarh and Maharashtra
- c) Gujarat and Madhya Pradesh
- d) Madhya Pradesh and Odisha

दुर्ग-बस्तर-चंद्रपूर पट्टा आणि राज्यामध्ये आहे.

- अ) राजस्थान आणि उत्तर प्रदेश
- ब) छत्तीसगड आणि महाराष्ट्र
- क) गुजरात आणि मध्य प्रदेश
- ड) मध्य प्रदेश आणि ओरिसा

17. In June 1992, more than 100 heads of state met in..... in Brazil for the first international Earth Summit.

- a) Rio de Janeiro
- b) São Paulo
- c) Brasilia
- d) Curitiba

पहिल्या आंतरराष्ट्रीय पृथ्वी शिखर परिषदेसाठी जून १९९२ मध्ये १०० हून अधिक राष्ट्रप्रमुख ब्राझीलमध्ये येथे भेटले.

- अ) रियो दि जानेरो
- ब) साओ पाउलो
- क) ब्राझिलिया
- ड) क्युरिटिबा

18. The river originates from Amarkantak. Madhya Pradesh.

a) Narmada	b) Mahi
c) Tapt	d) Godavari

..... नदी अमरकंटक, मध्य प्रदेश येथून उगम पावते.

अ) नर्मदा	ब) मही
क) तापी	ड) गोदावरी

19. The concept of sustainable development was presented in which report?

a) Brutland	b) Geneva
c) Frankfurt	d) None of these

शाश्वत विकासाची संकल्पना कोणत्या अहवालात मांडण्यात आली ?

अ) ब्रूटलंड	ब) जिनिव्हा
क) फ्रांकफुर्ट	ड) यापैकी नाही

20. Which energy is pollution free?

a) Thermal power	b) Solar energy
c) Nuclear power	d) None of these

कोणती ऊर्जा प्रदुषण विरहित आहे ?

अ) औष्णिक ऊर्जा	ब) सौरऊर्जा
क) अणुऊर्जा	ड) यापैकी नाही

21. Which of the following irrigation methods is used for sustainable use of water in cultivation?

- a) Lift irrigation
- b) Drip irrigation
- c) Flood irrigation
- d) All of these

पाण्याच्या शेतीमधील शाश्वत वापरासाठी खालीलपैकी कोणती जलसिंचन पद्धत वापरतात ?

- अ) उपसा जलसिंचन
- ब) ठिबक सिंचन
- क) पाटाने पाणी देणे
- ड) यापैकी सर्व

22. What measures are taken for the sustainable development of land resources?

- a) Use of chemical fertilizers
- b) Use of pesticides
- c) Use of compost and vermicompost
- d) Tilling parallel to slope

भू-साधनसंपत्तीच्या शाश्वत विकासासाठी कोणता उपाय केला जातो ?

- अ) रासायनिक खतांचा वापर
- ब) कीटकनाशकांचा वापर
- क) कंपोष्ट व गांडूळ खतांचा वापर
- ड) उताराच्या समांतर मशागत

23 . Which of the following is known as renewable energy source

a) Mineral oil	b) Coal
c) Natural gas	d) Wind power

खालीलपैकी कोणते अपारंपरिक ऊर्जा साधन म्हणून ओळखले जाते ?

अ) खनिज तेल	ब) दगडी कोळसा
क) नैसर्गिक वायू	ड) पवन उर्जा

24. In which of the following periods did lift irrigation begin"

- a) Stone Age
- b) Pre Historic Period
- c) Greek and Roman period
- d) History start period

खालीलपैकी कोणत्या कालखंडात उपसा सिंचनाची सुरुवात झाली

- अ) अश्मयुग
- ब) इतिहासपूर्व कालखंड
- क) ग्रीक व रोमन कालखंड
- ड) इतिहास प्रारंभ कालखंड

25. Which of the following farming methods is called Jirayat Farming in India"

- a) Intensive farming
- b) Dry land farming
- c) Extensive grain farming
- d) Mixed farming

खालीलपैकी कोणत्या शेती पद्धतीस भारतात 'जिरायत शेती' असे म्हणतात ?

- अ) सखोल शेती
- ब) कोरडवाहू शेती
- क) विस्तृत धान्य शेती
- ड) संमिश्र शेती

26. The word agriculture in agricultural geography comes from which language?

- a) Arabic
- b) Latin
- c) Hindi
- d) None of these

कृषी भूगोलातील कृषी (agriculture) हा शब्द कोणत्या भाषेतून आलेला आहे

- अ) अरबी
- ब) लॅटिन
- क) हिंदी
- ड) यापैकी नाही

27. Agricultural geography is a sub-branch of which branch of human geography?

- a) Physical geography
- b) Economic geograpiny
- c) Meteorology
- d) None of these

कृषी भूगोल ही मानवी भूगोलाच्या कोणत्या शाखेची उपशाखा आहे?

- अ) प्राकृतिक भूगोल
- ब) आर्थिक भूगोल
- क) हवामानशास्त्र
- ड) यापैकी नाही

28. Which of the following is not the agricultural problem?

- a) Drip irrigation
- b) Soil erosion
- c) Land fragmentation
- d) Insufficient capital

खालील पैकी कोणती कृषी समस्या नाही?

- अ) ठिबक सिंचन
- ब) जमिनीची धूप
- क) जमिनीचे तुकडीकरण
- ड) अपुरे भांडवल

29. Committee for Tourism Development was formed in 1945 under whose chairmanship?

a) John Chappeli	b) Sir John Mithoe
c) Sir John Sergeant	d) None of these

१९४५ मध्ये कोणाच्या अध्यक्षतेखाली पर्यटन विकासासाठी समिती गठन करण्यात आली?

अ) जॉन चापल	ब) सर जॉन मिथू
क) सर जॉन सार्जेंट	ड) यापैकी नाही

30. Which beach is called as the *queen of beaches* in Goa

a) Kolva	b) Donapavla
c) Calangute	d) Anjuma

कोणत्या बीच ला गोव्यातील बीच ची राणी म्हणतात ?

अ) कोलवा	ब) डोनापावला
क) कलंगुट	ड) अंजुना

31. Gir National Park is located in which of the following states"

a) Maharashtra	b) Ciujarat
c) Goa	d) Tamil Nadu

गीर राष्ट्रीय उद्यान खालीलपैकी कोणत्या राज्यात आहे?

अ) महाराष्ट्र	ब) गुजरात
क) गोवा	ड) तमिळनाडू

32. Which of the following is known as Queen of Hill Stuation?

a) Ooty	b) Kodaikanal
c) Mahabaleshwar	d) None of these

कोणते थंड हवेचे ठिकाण क्वीन ऑफ हिल स्टेशन म्हणून ओळखले जाते ?

अ) उटी	ब) कोडईकॅनल
क) महाबलेश्वर	ड) यापैकी नाही

33 Which of the following lake is Salt Lake in Maharashtra?

a) Chilka	b) Sambar
c) Lamar	d) Dal

महाराष्ट्रातील खाऱ्या पाण्याचे सरोवर कोणते ?

अ) चिल्का	ब) सांबर
क) लोणार	ड) दल

34. Who postulated the "Concentric Zone Theory" of Morphology of town?

a) Hayat	b) Barges
c) Haris	d) Ulman

समकेंद्री कटिबंध सिद्धांत कोणी मांडला ?

अ) हार्ट	ब) बर्गस
क) हॅरिस	ड) उलमन

35. What is known as the central zone of city?

- a) Residential
- b) Tourism
- c) Garden
- d) Commercial

शहराचा मध्यवर्ती भाग कोणते क्षेत्र म्हणून ओळखले जाते?

- अ) निवासी
- ब) पर्यटन
- क) उद्याने
- ड) व्यापारी

36. Which following measures is used to solve the urban problems?

- a) Decentralization of industries
- b) Lack of availability of house
- c) Ample supply of water
- d) Centralization of industry

नगरच्या समस्या सोडविण्यासाठी खालीलपैकी कोणता उपाय योजला जातो?

- अ) उद्योगधंद्यांचे विकेंद्रीकरण
- ब) स्वस्त दरात घरांची उपलब्धता
- क) भरपूर पाणी व विजेची सोय
- ड) उद्योगधंद्यांचे केंद्रीकरण

37. What is impact of population growth in cities or civic amenities?

- a) Increase the stress
- b) Minimize the sinss
- c) No change
- d) None of these

शहरातील वाढत्या लोकसंख्येमुळे नागरी सुविधांवर काय परिणाम होतो

- अ. ताण वाढतो
- ब. ताण कमी होतो
- क. काहीच फरक नाही
- ड. यापैकी नाही

38. What is the major problem of urban settlement?

- a) Development of city
- b) Literate population
- c) Pure water supply
- d) Increase of Slums

नागरी वस्तीची ही एक प्रमुख समस्या आहे?

- अ. शहरांचा विकास
- ब. साक्षर लोकसंख्या
- क. शुद्ध पाणीपुरवठा
- ड. झोपडपट्यांची वाढ

39. How much minimum percentage of people in the Non-agricultural occupation are necessary for conversion of rural area into town?

- a) 50 b) 75
- c) 25 d) 30

ग्रामीण भागाचे नगरात रुपांतर होण्यासाठी किमान किती टक्के लोक कृषीतर व्यवसायात असावे लागतात.

- अ) ५०
ब) ७५
क) २५
ड) २०

40. Which of the following type of country have highest urbanization?

- a) Developed b) Developing
- c) Underdeveloped d) All of the above

सर्वाधिक नागरीकरण खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या देशात होते ?

- अ) विकसित ब) विकसनशील

क) अविकसित ड) वरील सर्व

41. Which of the following is a major cause of population growth

- a) High Birth rate b) Low Death rate
- c) Migration d) All of the above

पुढीलपैकी कोणते लोकसंख्या वाढीचे प्रमुख कारण आहे?

- अ) जास्त जन्मदर ब) कमी मृत्युदर
- क) स्थलांतर ड) यापैकी सर्व

42. What is the population density of Maharashtra as per 2011 census?

- a) 250 b) 315
c) 365 d) 204

सन २०११ च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची घनता किती आहे?

- अ) २५० ब) ३१५
क) ३६५ द) २०४

43. Which district of Maharashtra has the least population density as per 2011 census"

- a) Sindhudurg
b) Gadchiroli
c) Chandrapur
d) Dhule

सन २०११ च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राच्या कोणत्या जिल्ह्यात लोकसंख्येची घनता कमी आहे

- अ) सिंधुदूर्ग
ब) गडचिरोली
क) चंद्रपुर
ड) धुळे

44. Which of the following is a physical factor affecting population distribution

a) Type of agriculture	b) Topography
c) Irrigation	d) Industries

खालीलपैकी कोणता लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारा प्राकृतिक घटक आहे!

अ) शेतीचा प्रकार	ब) भूरचना
क) जलसिंचन	ड) उद्योगधंदे

45. The lines which show the distribution of salinity of sea water are called.....

a) Isotherms	b) Isohyets
c) Isomaling	d) Isobar

ज्या रेषांनी सागरी जलाच्या क्षारतेचे वितरण दर्शविले जाते त्या रेषांना काय म्हणतात.

अ) समताप रेषा	ब) समपर्जन्य रेषा
क) समक्षार रेषा	ड) समभार रेषा

46. Which concept describes the concentration of people in cities and urban areas?

a) Population distribution	b) Population density
c) Urban sprawl	d) Urbanization

कोणती संकल्पना शहरे आणि शहरी भागातील लोकांच्या केंद्रीकरणाचे वर्णन करते ?

अ) लोकसंख्येचे वितरण	ब) लोकसंख्येची घनता
क) शहरी बिस्तार	ड) शहरीकरण

47. Optimum population refers to:

- a) The ideal number of people for a given area's resources
- b) The maximum number of people a region can support
- c) A population size below the carrying capacity
- d) A population size exceeding the carrying capacity

इष्टतम लोकसंख्या याचा संदर्भ देते:

- अ) दिलेल्या क्षेत्राच्या संसाधनांसाठी लोकांची आदर्श संख्या
- ब) एक प्रदेश किती लोकांना समर्थन देऊ शकतो
- क) वहन क्षमतेपेक्षा कमी लोकसंख्या
- ड) वहन क्षमतेपेक्षा जास्त लोकसंख्या

48. Which of the following regions is likely to have the highest population density?

- a) Desert regions
- b) Mountainous regions
- c) Coastal regions
- d) Polar regions

खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात लोकसंख्येची घनता सर्वाधिक असण्याची शक्यता आहे?

- अ) वाळवंटी प्रदेश
- ब) पर्वतीय प्रदेश
- क) किनारी प्रदेश
- ड) ध्रुवीय प्रदेश

49. In which model lines, points and polygon are considered principal segments?

a) Vector Model	b) Raster Model
c) Geographical Model	d) None of these

कोणत्या प्रतीमानात रेषा, बिंदू आणि बहुभुज हे प्रमुख खंड मानले जातात ?

अ) सदिश प्रतिमान	ब) जाळी प्रतिमान
क) भौगोलिक प्रतिमान	ड) यापैकी नाही

50. According to Karl Pearson's correlation coefficient, what is the correlation coefficient of perfectly negative variables?

a) 20	b) -1
c) -1	d) None of these

कार्ल पिअर्सनच्या सहसंबंध गुणांकानुसार पूर्ण ऋणात्मक चलांचा सहसंबंध गुणांक किती असतो ?

अ) 0	ब) -१
क) +१	ड) यापैकी नाही

51. To calculate the median, all the items of the data series have to be arranged in a/an

a) Ascending order	b) Descending order
c) 'a' and 'b' both	d) none of these

मध्यगा काढण्याकरिता, संख्या मालिकेतील सर्व संख्या कशा पद्धतीने मांडाव्या लागतात ?

अ) चढत्या क्रमाने	ब) उतरत्या क्रमाने
क) 'अ' व 'ब' दोन्ही	ड) यापैकी नाही

52. Convert the Whole Circle Bearing 210' into quadrantal bearing.

- a) South 30° West
- b) South 60° West
- c) North 30° West
- d) North 60° West

२१०° पूर्ण वर्तुळ दिगांशाचे पाव दिगांशात रूपांतर करा.

- अ. दक्षिण ३०° पश्चिम
- ब. दक्षिण ६०° पश्चिम
- क. उत्तर ३०° पश्चिम
- ड. उत्तर ६०° पश्चिम

53. Which of the following is an instrument used in Prismatic Compass Survey?

- a) Norway Paper
- b) Alidade
- c) Level bottle
- d) None of these

खालीलपैकी कोणते उपकरण लोलकीय होकायंत्र सर्वेक्षणात वापरले जाते?

- अ) नॉर्वे पेपर
- ब) दर्शखी
- क) पानसळ
- ड) यापैकी नाही

54. 'Cycle of Erosion' concept was put forth by

a) Mackinder	b) Semple
c) Davis	D) Heiner

क्षरण चक्र संकल्पना कोणी मांडली?

अ) मॅकिंडर	ब) सेम्पल
क) डेव्हिस	ड) हेनर

55 In 1830 'Royal Geographical society' was established in.....

a) America	b) Britain
c) France	d) Germany

१८३० मध्ये रॉयल जिओग्राफिकल सोसायटी ची स्थापना कोठे करण्यात आली

अ) अमेरिका	ब) ब्रिटन
क) फ्रांस	ड) जर्मनी

56 . 'Heart land theory' was put forth by?

a) Herbertson	b) Semple
c) Hartshorne	d) Mackinder

‘हृदयस्थल सिद्धांत’ कोणी मांडला

अ) हर्बर्टसन	ब) सेम्पल
क) हार्टशोर्न	ड) म्याकिंडर

57. Which one of the following is the father of dualism in Geography?

a) Varenius	b) Aristotle
c) Hartshorne	d) Eratosthenes

खालीलपैकी कोण भूगोलातील द्वैतवादाचे जनक आहेत ?

अ) व्हॅरेनिस	ब) अरिस्टोटल
क) हार्टशोर्न	ड) इराटोस्थेनीस

58. Which one of the following was said that. 'Man is a product of the earth surface'

a) Semple	b) Aristotle
c) Sour	c) None of these

‘मानव ही पृथ्वीच्या पृष्ठभागाची निर्मिती आहे’ असे कोण म्हणाले ?

अ) सेम्पल	ब) अरिस्टोटल
क) सोवेर	ड) यापैकी नाही

59. Which one of the following was said that, "Nature is not more than an adviser

a) Davis	b) Jean Brunhes
c) Blache	d) Ratzel

‘निसर्ग हा सल्लागारापेक्षा अधिक नाही असे कोणी म्हटले ?

अ) डेव्हिस	ब) जीन ब्रुन्स
क) ब्लाश	ड) रट्झेल

60. Which of the following settlement type is on the bank of road, river and canal?

- a) Circular
- b) Lincar
- c) Triangular
- d) Square

खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या वसाहती नदी, रस्ते व कालव्याच्या किनाऱ्यावर असतात

- अ) गोलाकृती
- ब) रेषाकृती
- क) त्रिकोणाकृती
- ड) चौकोनाकृती

61. Which of the following state will not benefit from Sardar Sarovar Project?

- a) Maharashtra
- b) Gujarat
- c) Madhya Pardesh
- d) Kamataka

सरदार सरोवर प्रकल्पाचा खालीलपैकी कोणत्या राज्यास फायदा होणार नाही

- अ) महाराष्ट्र
- ब) गुजरात
- क) मध्य प्रदेश
- ड) कर्नाटक

62. Who said that "Who controls the Rimland, rules Eurosta"?

- a) Mackinder
- b) Spykman
- c) Aristotle
- d) Blache

जो रिमलँड वर अधिकार गाजवेल तो युरेशिया वर राज्य करेल असे कोणी म्हटले

- अ) मॅकोडर
- ब) स्पाईकमन
- क) अँरोस्टॉटल
- ड) ब्लाश

63 Which of the following is not included in New World as per Heartland theory?

a) North America	b) Islands
c) South America	d) Europe

हृदयस्थल सिद्धांतात खालीलपैकी कोणाचा नवीन जगात समावेश नाही ?

अ) उत्तर अमेरिका	ब) बेटे
क) दक्षिण अमेरिका	ड) युरोप

64. What is the name of boundary between India and Pakistan?

a) Radcliff	b) McMohan
c) Siachin	d) None of these

भारत व पाकिस्तान यांच्या दरम्यानची सीमा कोणत्या नावाने ओळखली जाते

अ) रेडक्लिफ	ब) मेकमोहन
क) सियाचीन	ड) यापैकी नाही

65. Which of the following is a buffer state"

a) China	b) Sri lanka
c) Nepal	d) Pakisthan

खालीलपैकी कोणते अंतस्थ किंवा अडसर राज्य आहे ?

अ) चीन	ब) श्रीलंका
क) नेपाळ	ड) पाकीस्तान

66. Who put forth the concept of a functional approach in Political Geography!

a) Hartshorne	b) Fitzerland
c) Pounds	d) Jackson

राजकीय भूगोलातील कार्यात्मक दृष्टीकोनाची संकल्पना कोणी मांडली?

अ) हार्टशोर्न	ब) फित्जरलंड
क) पाउंड्स	ड) जॅकसन

67. Which of the following element is not essential for the formation of the State?

a) Population	b) Territory
c) Religion	d) Government

राज्याच्या निर्मितीस खालीलपैकी कोणता घटक आवश्यक नाही?

अ) लोकसंख्या	ब) भूप्रदेश
क) धर्म	ड) शासन संस्था

68. Who used the term geography first time in 3rd century BC"

a) Strabo	b) Eratosthenes
c) Homer	d) Thales

इ.स. पूर्व तिसऱ्या शतकात कोणी भूगोल या शब्दाचा वापर सर्वप्रथम केला

अ) स्ट्रॅबो	ब) इरेटोस्थेनिस
क) होमर	ड) थेल्स

69. Which is the outermost layer of the earth?

a) Atmosphere	b) Hydrosphere
c) Lithosphere	d) Biosphere

पृथ्वीच्या सर्वात बाह्य आवरणाला काय म्हणतात

अ) वातावरण	ब) जलावरण
क) शिलावरण	ड) जीवावरण

70. In which type of weathering, mineral properties of rocks do not change after weathering?

- a) Physical Weathering
- b) Chemical Weathering
- c) Biological Weathering
- d) None of these

खडकाच्या विदारणानंतर त्यांच्या मूळ खनिज गुणधर्मात बदल होत नाहीत त्या विदारणास काय म्हणतात:

- अ) यांत्रिक विदारण
- ब) रासायनिक विदारण
- क) जैविक विदारण
- ड) यापैकी नाही

71. Which of the following is the lightest gas in the atmosphere?

a) Hydrogen	b) Oxygen
c) Nitrogen	d) Ozone

खालीलपैकी वातावरणातील सर्वात हलका वायू कोणता ?

अ) हायड्रोजन	ब) ऑक्सिजन
क) नायट्रोजन	ड) ओझोन

72. Which of the following is studied in Physical Geography/

a) Landforms	b) Atmosphere
c) Oceans	d) All of the above

प्राकृतिक भूगोलात खालीलपैकी कशाचा अभ्यास केला जातो ?

अ) भूरूप	ब) वातावरण
क) महासागर	ड) वरीलपैकी सर्व

73. What is the main function of rural settlement

a) Agriculture	b) Jobs
c) Trade	d) to dustries

ग्रामीण वसाहतींचे प्रमुख कार्य कोणते ?

अ) शेती	ब) नोकरी
क) व्यापार	ड) उद्योगधंदे

74. Which type of migration mainly occurs in India?

a) Rural to Rural	b) Rural to Urban
c) Civil to Civil	d) Urban to Rural

भारतात प्रामुख्याने कोणत्या प्रकारचे स्थलांतर आढळते

अ) ग्रामीण ते ग्रामीण	ब) ग्रामीण ते नागरी
क) नागरी ते नागरी	ड) नागरी ते ग्रामीण

75. What is the main function of rural settlements in coastal areas?

a) Fishing	b) Agriculture
c) Trade	d) Communication

सागरकिनाऱ्यावरील ग्रामीण वसाहतींचे मुख्य कार्य कोणते

अ) मासेमारी	ब) शेती
क) व्यापार	ड) दळणवळण

76. Which factors has importance in the study of leaman geography"

a) Man and Environmen	b) Geantorphology
c) Natural	d) Geological

मानवी भूगोलाच्या अभ्यासात कोणत्या घटकांना महत्वाचे स्थान आहे?

अ) मानव व निसर्ग	ब) भूरूपीय
क) नैसर्गिक	ड) भूगर्भीय

77. In which regions dispersed settlement are found?

- a) Hilly b) Fertile land
- c) Plain areas d) None of these

कोणत्या प्रदेशात विखुरलेल्या वसाहती आढळतात?

- अ) डोंगराळ ब) सुपीक जमिन
क) मैदानी प्रदेश ड) यापैकी नाही

78. The ratio of the distance between any two points on the map to the actual distance between the same two points on the ground is called

- a) Map Projection b) Map Scale
- c) Linear Seale d) Conventional Signs

नकाशावरील कोणत्याही दोन बिंदू मधील अंतर व त्याच दोन बिंदू मधील प्रत्यक्ष अमिनीवरील अंतर यांच्या गुणोत्तराला काय म्हणतात ?

अ. नकाशा प्रक्षेपण	ब. नकाशा प्रमाण
क रेषा प्रमाण	ड. सांकेतिक चिन्ह

79. Convert the fractional scale 1:60000 into verbal scale according to the metriemeasurement system.

- a) 1 cm = 6 km b) 1 cm = 6 m
- c) 1 cm = 60m d) 1 cm = 600 m

१:६०००० या अंक प्रमाणाचे मेट्रिक मापन पद्धतीनुसार शब्द प्रमाणात रूपांतर करा,

- अ. १ से.मी. ६ कि.मी. ब. १ से.मी. ५ मी.
क. १ से.मी. ६० मी. ड. १ से.मी. ६०० मी.

80. What is the ideal length of a line taken while construction of linear scale according to the metric measurement system"

a) 5 cm	b) 10 cm
c) 15 cm	d) 20 cm

मेट्रिक मापन पद्धतीनुसार रेषा प्रमाण तयार करताना रेषेची आदर्श लांबी किती घेतली जाते ?

अ. ५ सें. मी.	ब. १० सें. मी.
क. १५ से. मी.	ड. २० सें. मी.

81. If the source of light is placed at the centre of the projecting globe, it is called a _____

- a) Zenithal Gnomonic Projection
- b) Zenithal Equatorial Projection
- c) Zenithal Polar Projection
- d) Zenithal Oblique Projection

खमध्य प्रक्षेपणामध्ये दिवा पृथ्वीगोलाच्या मध्यभागी असल्यास त्या प्रक्षेपणांना काय म्हणतात ?

- अ. खमध्य गोमखी प्रक्षेपण
- ब. खमध्य विपवत्तीय प्रक्षेपण
- क. खमध्य ध्रुवीय प्रक्षेपण
- ड. खमध्य तिर्यक प्रक्षेपण

82 . The profiles drawn in the direction of river flow are called

- a) Longitudinal Profile
- b) Composite Profile
- c) Superimposed Profile
- d) Projected Profile

नदीच्या प्रवाहाच्या दिशेने काढल्या जाणाऱ्या पाचरेषांना काय म्हणतात

- अ. अनुगामी पाश्चरिषा
- ब. संयुक्त पाश्चरिषा
- क. अध्यारोपित पाश्चरिषा
- ड. प्रक्षेपित पाश्चरिषा

83. Which slope is observed at the point where the contour lines are crown long distance spaced?

- a) Gentle
- b) Steep
- c) Concave
- d) Convex

समोच्च रेषा दूर अंतरावर काढल्या असतील तर त्या ठिकाणी कोणता उतार असतो?

- अ. मंद
- ब. तीव्र
- क. अंतर्वक्र
- ड. बहिर्वक्र

84. How extend is half-inch maps?

- a) 1° latitude and 1° longitude
- b) 15' latitude and 15' longitude
- c) 30' latitude and 30' longitude
- d) 45' latitude and 45' longitude

अर्धा इंची नकाशांचा विस्तार किती असतो ?

अ. १° अक्षवृत्त व १° रेखावृत्त

ब. १५' अक्षवृत्त व १५' रेखावृत्त

क. ३०' अक्षवृत्त व ३०' रेखावृत्त

ड. ४५' अक्षवृत्त व ४५' रेखावृत्त

85. In topographical maps, vegetations are represented by which colour?

- a) Green
- b) Blue
- c) Red
- d) Brown

भूस्थलदर्शक नकाशांमध्ये बनस्पती कोणत्या रंगाने दर्शविले जातात ?

अ. हिरवे

ब. निळ्या

क. लाल

ड. तपकिरी

86. Which instrument is used to measure the wind speed?

a) Cup Anemometer	b) Barograph
c) Thermograph	d) Wind Vane

वाय्याचा वेग मोजण्यासाठी कोणते उपकरण वापरले जाते ?

अ. वायु वेगमापक	ब. वायुभार लेखक
क. तापमान लेखक	ड. वायु दिशादर्शक

87. The isobaric pattern which have highest air pressure at the center is called

a) Cyclone	b) Anticyclone
c) Secondary Cyclone	d) Col

गोलाकार समभार रेषांच्या मध्यभागी जास्त वायुभार असेल तर न्या समभार रेषा प्रारुपास काय म्हणतात ?

अ. आवर्त	ब. प्रत्यावर्त
क. दुय्यम आवर्त	ड. कोल

88. Which of the following is an electronic device that processes information with the help of sequential instructions and produces accurate conclusions?

a) Calculator	b) Computer
c) Smartphone	d) Television

क्रमवार सूचनांच्या साहाय्याने दिलेल्या माहितीवर प्रक्रिया करून अचूक निष्कर्ष देणारे इलेक्ट्रॉनिक यंत्र कोणते ?

अ. कॅल्क्युलेटर	ब. संगणक
क. स्मार्टफोन	ड. टेलिव्हिजन

89. Which of the following computers is also called Personal Computer (PC)

- a) Supercomputer
- b) Main frame computer
- c) Mini computer
- d) Micro computer

खालीलपैकी कोणत्या संगणकास पर्सनल संगणक (PC) असे देखील म्हटले जाते?

- अ. महासंगणक
- ब. मेन फ्रेम संगणक
- क. मिनी संगणक
- ड. मायक्रो संगणक

90. The art and science for obtaining information about the entire earth surface we any object on the surface without establishing any physical contact with them is called

- a) G. I. S.
- b) G. P. S.
- c) Remote Sensing
- d) Surveying

पृथ्वीच्या संपूर्ण पृष्ठभागाची किंवा पृष्ठभागावरील एखाद्या घटकाची माहिती त्या घटकाच्या प्रत्यक्ष संपर्कात न जाता दुरूनच मिळविण्याची कला व शास्त्र म्हणजे काय?

- अ. जी. आय. एस.
- ब. जी. पी. एस.
- क. सुदूर संवेदन
- ड. सर्वेक्षण

91. Aeroplane is a which kind of platform of the following"

- a. Geostationary Platforms
- b. Spaceborne Platforms
- c. Airborne Platforms
- d. None of these

विमान हे खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचे आसन (Platform) आहे?

अ. भूस्थिर आसन

ब. अंतरिक्ष आसन

क. हवाई आसन

ड. यापैकी नाही

92. Which of the following is not a component of Geographic Information System?

- a. Statistical Data
- b. Solar Energy
- c. People
- d. Methods

खालीलपैकी कोणता भौगोलिक माहिती प्रणालीचा घटक नाही?

अ. सांख्यिकी माहिती

ब. सौर ऊर्जा

क. लोक

ड. पद्धती

93. Which is the longest railway line in India?

- a. Navi Delhi to Trivandrum
- b. Navi Delhi to Bangalor
- c. Cochin to Guwalhati
- d. Jammu to Kanyakumari

भारतातील सर्वात लांब रेल्वे मार्ग कोणता ?

- अ) नवी दिल्ली ते त्रिवेंद्रम
- ब) नवी दिल्ली ते बेंगलोर
- क) कोचीन ते गुवाहाटी
- ड) जम्मू ते कन्याकुमारी

94. Which transportation way helps for international trade?

- a. Roadways
- b. Waterways
- c. Railways
- d. Airways

आंतरराष्ट्रीय व्यापार वाढीसाठी मदत करणारा वाहतूक मार्ग कोणता ?

- अ. रस्ते मार्ग
- ब. जलमार्ग
- क. रेल्वे मार्ग
- ड. वायू मार्ग

95. When the Suez Canal has been completed"

a. 1859	b. 1865
c. 1869	d. 1875

सुएझ कालवा कोणत्या वर्षी पूर्ण झाला ?

अ. १८५९	ब. १८६५
क. १८६९	ड. १८७५

96 . Which canal connects Mediterranean Sea and Red Sea?

a. Suez	b. Bakingham
c. Panaria	d. Kil

कोणता कालवा भूमध्य समुद्र व तांबडा समुद्राला जोडतो ?

अ. सुएझ	ब. बँकिमहॅम
क. पनामा	ड. कील

97. Which canal connects Atlantic Ocean and Pacific Ocean?

a. Bakingham	b. Panama
c. Suez	d. Kil

कोणता कालवा अटलांटिक महासागर व पॅसिफिक महासागर जोडतो ?

अ. बँकिमहॅम	ब. पनामा
क. सुएझ	ड. कील

98. Which element affects adversely on the Air transport?

a. Forest	b. Mountain
c. High Humidity	d. Fog

हवाई वाहतुकीवर परिणाम करणारा प्रतिकूल घटक कोणता ?

अ. जंगल	ब. पर्वत
क. जास्त आर्द्रता	ड. धुके

99. Which commodity has the highest import in India?

a. Food Grain	b. Cotton Cloths
c. Tea	d. Mineral Oil

भारतात सर्वात जास्त आयात कोणत्या पदार्थाची केली जाते ?

अ. अन्नधान्य	ब. सुती कापड
क. चहा	ड. खनिज तेल

100 conceived up the idea for the Sardar Sarovar Dam

a. Jawaharlal Nehru	b. Indira Gandhi
c. Medha Patkar	d. Narendra Modi

सरदार सरोवराची संकल्पनायांनी मांडली

अ) जवाहरलाल नेहरू	ब) इंदिरा गांधी
क) मेधा पाटकर	ड) नरेंद्र मोदी

◆◆◆

ROUGH WORK

